

Päätöksen itseoikaisu/Eronpyyntö luottamustehtävistä

Kunnanhallitus 23.04.2024 § 117

Pilvi Härmä on toimittanut hallintojohtajalle 15.4.2024 päivätyn irtisanoutumisilmoituksen. Sen mukaan Härmä irtisanoutuu Siikalatvan kunnan luottamustoimista 1.5.2024 alkaen paikkakunnalta poismuuton vuoksi.

Härmän luottamustehtävät Siikalatva kunnassa:

Kunnanvaltuusto	2021-2025	puheenjohtaja
Haapaveden kaupungin ympäristön neuvottelukunta		jäsen
Pohjois-Pohjanmaan liiton edustajakokous		edustaja
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävalt.		edustaja
Taloustyöryhmä	2021-2025	jäsen
Siikalatvan Konsernijohtoryhmä	2021-2025	jäsen
Kouluverkko työryhmä	2021-	puheenjohtaja

Kuntalain 70 §:n mukaan ”Luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Valtuustoehdokkaaksi voidaan asettaa vain henkilö, joka on antanut kirjallisen suostumuksensa valtuutetun toimen vastaanottamiseen. Luottamushenkilön tai henkilön, joka on ehdolla muuhun luottamustoimeen kuin valtuutetuksi, on valtuuston tai asianomaisen toimielimen pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa. Luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Valtuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle.”

Yleinen vaalikelpoisuus ja sen menettäminen

Kuntalain 71 §:ssä säädetään yleisestä vaalikelpoisuudesta seuraavaa:

”Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.”

Kuntalain 78 §:n mukaan luottamushenkilön menettäessä vaalikelpoisuutensa, hänet valinnut toimielin toteaa luottamustoimen päättyneeksi. Valtuutetun osalta päätöksen tekee valtuusto. Päätös pannaan täytäntöön heti.

Vaalikelpoisuus kunnanhallitukseen

Vaalikelpoisuudesta kunnanhallitukseen säädetään kuntalain 73 §:ssä. ”Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;
- 4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Edellä 1 momentin 4 kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseniin."

Tasa-arvosäännös kunnallisissa toimielimissä

Tasa-arvolain 4 a §:n mukaan

"kunnallisissa toimielimissä valtuustoa lukuun ottamatta tulee olla sekä naisia että miehiä, kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu."

Varavaltuutettujen määrääminen

Varavaltuutettujen määräämisestä säädetään vaalilain 93 §:ssä. Jos valtuuston toimikauden aikana varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi, kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja kuntalain 17 §:n mukaisesti.

Jollei kaikkia varavaltuutettujen toimia saada täytetyiksi tässä pykälässä olevien säännösten nojalla, varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi.

Kuntalain 79 §:n mukaan "Luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu, ja sen jälkeenkin siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö.

Toimeen valitun luottamushenkilön on myös hoidettava tointaan siihen saakka, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu, jos:

- 1) luottamushenkilövaalista tehdään valitus;
- 2) eroa ei ole myönnetty; tai

3) kunnanhallitus on 96 §:n nojalla jättänyt valtuuston vaalipäätöksen täytäntöön panematta.”

Valtuusto valitsee kunnanhallituksen. Toimivalta eron myöntämisessä on valtuustolla.

Valtuutettu on valtuustossa esteellinen, kun hänen eronpyyntöä käsitellään (kuntalaki 97.1 §)

Valmistelijan päätösehdotus

(hall. joht.)

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle seuraavaa:

Kunnanvaltuusto

- myöntää eron Pilvi Härmälle luottamustehtävistä,
- toteaa luottamustoimet päättyneeksi 1.5.2024.
Luottamustoimien viimeinen päivä Siikalatvalla on 30.4.2024.
- valitsee keskuudestaan puheenjohtajan kunnanvaltuustolle,
- toteaa, että Keskustan valtuutetuksi nousee vuoden 2021 kuntavaalien tuloksen perusteella Esko Leinonen jäljellä olevaksi valtuustokaudeksi 1.5.2024 alkaen ja
- pöytäkirja tarkastetaan tämän asiakohdan osalta kokouksessa.

Esittelijä: Kunnanjohtaja Pekka Iivari

Päätösehdotus: Valmistelijan päätösehdotuksen mukaan.

Asian käsittelyn aikana esittelijä antoi muutetun päätösehdotuksen:
Kunnanvaltuusto

1. myöntää eron Pilvi Härmälle luottamustehtävistä,
2. toteaa luottamustoimet päättyneeksi 1.5.2024.
Luottamustoimien viimeinen päivä Siikalatvalla on 30.4.2024.
3. valitsee keskuudestaan puheenjohtajan kunnanvaltuustolle,
4. toteaa, että Keskustan valtuutetuksi nousee vuoden 2021 kuntavaalien tuloksen perusteella Esko Leinonen jäljellä olevaksi valtuustokaudeksi 1.5.2024 alkaen,
5. Pohjois-Pohjanmaan liiton edustajakokoukseen valitaan Liisa Ojantakanen ja
6. pöytäkirja tarkastetaan tämän asiakohdan osalta kokouksessa.

Päätös: Muutetun päätösehdotuksen mukaisesti.

Päätösehdotus:

Kunnanvaltuusto

1. myöntää eron Pilvi Härmälle luottamustehtävistä,
2. toteaa luottamustoimet päättyneeksi 1.5.2024. Luottamustoimien viimeinen päivä Siikalatvalla on 30.4.2024.
3. valitsee keskuudestaan puheenjohtajan kunnanvaltuustolle,
4. toteaa, että Keskustan valtuutetuksi nousee vuoden 2021 kuntavaalien tuloksen perusteella Esko Leinonen jäljellä olevaksi valtuustokaudeksi 1.5.2024 alkaen,
5. päättää valita Pohjois-Pohjanmaan liiton edustajakokoukseen Liisa Ojantakasen ja
6. päättää, että pöytäkirja tarkastetaan tämän asiakohdan osalta kokouksessa.

Päätös:

1. Päätösehdotuksen mukaisesti.
2. Päätösehdotuksen mukaisesti.
3. Valtuuston puheenjohtajaksi valittiin Airi Juntunen.
4. Päätösehdotuksen mukaisesti.
5. Päätösehdotuksen mukaisesti.
6. Päätösehdotuksen mukaisesti.

Päätöskohdan nro. 3 käsittelyn aikana Keskustan valtuustoryhmä esitti puheenjohtajaksi Tuomo Seppälää ja Perussuomalaisten valtuustoryhmä Airi Juntusta.

Myllykoski pyysi Keskustan valtuustoryhmän puolesta neuvottelutaukoa. Puheenjohtaja myönsi 10 minuutin neuvottelutauon klo 19.10. Kokous jatkui klo 19.20.

Tauon jälkeen päätöskohdan nro. 3 käsittely jatkui. Myllykoski esitti enemmistövaalia ja Juntunen suljettua lippuäänestystä. Seuraavaksi suoritettiin valtuuston puheenjohtajan enemmistövaali suljetuin lipuin.

Puheenjohtaja Juntunen selosti vaalitavan ja antoi ohjeeksi kirjoittaa äänestyslippuun henkilön etunimen ja sukunimen.

Vaalissa annettiin 27 ääntä. Puheenjohtaja kertoi vaalin tuloksen, joka oli:

- Airi Juntunen 18 ääntä
- Tuomo Seppälä 9 ääntä

Pöytäkirjantarkastajat toimivat ääntenlaskijoina.

Kunnanhallituksen on kuntalain 93 §:n mukaan valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta asioita, jotka koskevat valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä taikka jotka 35 §:ssä tarkoitettu tilapäinen valiokunta tai 121 §:ssä tarkoitettu tarkastuslautakunta on valmistellut.

Kuntalain 95 §:ssä säädetään seuraavaa:

"Valtuusto voi käsitellä asian, joka on mainittu kokouskutsussa ja joka on valmisteltu 93 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Jos asia on kiireellinen, valtuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa. Jos asiaa ei ole valmisteltu, päätös asian ottamisesta käsiteltäväksi on tehtävä yksimielisesti."

Jos asia on käsitelty kunnanhallituksessa, se on lähtökohtaisesti valmisteltu siten kuin kuntalain 93 § ja 95 §:ssä säädetään. Itseoikaisua koskeva asia tulee viedä valtuustolle kunnanhallituksen kautta.

Kuntalain 135 § mukaan valtuuston ja kuntayhtymän 58 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimielimen päätökseen sekä kunnanhallituksen, lautakunnan ja johtokunnan oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että:

- 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
- 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai
- 3) päätös on muuten lainvastainen.

Tero Väisänen on ilmoittanut tehneensä kunnallisvalituksen valtuuston päätöksestä 29.04.2024 § 33. Kunnanvaltuuston 29.4.2024 varajäsenten valinnassa on tapahtunut menettelyvirhe, koska sijaantulojärjestyksestä poiketen varajäsen Tero Väisänen tilalta valtuuston kokoukseen on kutsuttu varajäsen Juha Myllynen.

Kuntalain 90 § hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset varajäsenten kutsumisesta. Siikalatvan kunnan hallintosäännön 129 §:n mukaan *"toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn. Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle."*

Hallintolain 50 § mukaan viranomainen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos:

- 1) päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen;
- 2) päätös perustuu ilmeisen väärään lain soveltamiseen;
- 3) päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe; tai
- 4) asiaan on tullut sellaista uutta selvitystä, joka voi olennaisesti vaikuttaa päätökseen.

Päätös voidaan korjata 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetussa tilanteessa asianosaisen eduksi tai vahingoksi. Päätöksen korjaaminen asianosaisen vahingoksi edellyttää, että asianosainen suostuu päätöksen korjaamiseen.

Pilvi, Härmä, Airi Juntunen, Esko Leinonen ja Liisa Ojantakanen ovat antaneet suostumuksensa päätöksen korjaamiseen.

Valmistelijan päätösehdotus

(hall. joht.)

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle seuraavaa:

Kunnanvaltuusto

1. kumoaa aiemman päätöksensä 29.04.2024 § 33,
2. myöntää eron Pilvi Härmälle luottamustehtävistä,
3. toteaa luottamustoimet päättyneeksi 1.5.2024. Luottamustoimien viimeinen päivä Siikalatvalla on 30.4.2024.
4. valitsee keskuudestaan puheenjohtajan kunnanvaltuustolle,
5. toteaa, että Keskustan valtuutetuksi nousee vuoden 2021 kuntavaalien tuloksen perusteella Esko Leinonen jäljellä olevaksi valtuustokaudeksi,
6. Pohjois-Pohjanmaan liiton edustajakokoukseen valitaan Liisa Ojantakanen ja
7. pöytäkirja tarkastetaan tämän asiakohdan osalta kokouksessa.

Esittelijä: Kunnanjohtaja Pekka Iivari

Päätösehdotus: Valmistelijan päätösehdotuksen mukaan.

Päätös: Päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanvaltuusto 28.05.2024 § 39
77/00.00.01.02/2023

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto

1. kumoaa aiemman päätöksensä 29.04.2024 § 33,
2. myöntää eron Pilvi Härmälle luottamustehtävistä,
3. toteaa luottamustoimet päättyneeksi 1.5.2024. Luottamustoimien viimeinen päivä Siikalatvalla on 30.4.2024.
4. valitsee keskuudestaan puheenjohtajan kunnanvaltuustolle,
5. toteaa, että Keskustan valtuutetuksi nousee vuoden 2021 kuntavaalien tuloksen perusteella Esko Leinonen jäljellä olevaksi valtuustokaudeksi,
6. Pohjois-Pohjanmaan liiton edustajakokoukseen valitaan Liisa Ojantakanen ja
7. pöytäkirja tarkastetaan tämän asiakohdan osalta kokouksessa.

Päätös:

1. Päätösehdotuksen mukaisesti.
2. Päätösehdotuksen mukaisesti.
3. Päätösehdotuksen mukaisesti.
4. valtuuston puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti Airi Juntunen.
5. Päätösehdotuksen mukaisesti.
6. Päätösehdotuksen mukaisesti.
7. Päätösehdotuksen mukaisesti.

Asian käsittelyn aikana Nieminen esitti Hillin kannattamana, että pykälän 33 kumoaminen ja uudelleen käsittely kumotaan ja aiempi

29.4.2024 tehty päätös jää voimaan päätöksen mukaisesti (vastaesitys liitteenä).

Lehtilahti pyysi Perussuomaisten valtuustoryhmän puolesta 5 minuutin neuvottelutaukoa. Puheenjohtaja myönsi 5 min neuvottelutauon klo 17.22. Kokous jatkui klo 17.27.

Kokouksen jatkuessa puheenjohtaja totesi, että tässä asiakohdassa käsitellään ainoastaan otsikossa mainittua päätösasiaa (Päätöksen itseoikaisu/Eronpyyntö luottamustehtävistä).

Puheenjohtajan antaman ohjeen mukaan asiasta suoritettiin äänestys. Kunnanhallituksen esitystä kannattavat äänestävät JAA ja Niemisen vastaesitystä kannattavat äänestävät EI.

Äänestyksessä annettiin 22 JAA -ääntä ja 4 EI -ääntä. Hilli, Lehtilahti, Nieminen ja Vikki äänestivät vastaehdotuksen puolesta (EI). Tyhjää äänesti 0 valtuutettua. Poissa oli 1 valtuutettu. Äänestysluettelo on liitteenä.

Nieminen ilmoitti jättävänsä päätökseen eriävän mielipiteen.